

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2023 pentru aprobarea unor măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare pe anul 2023 în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar asumată prin Programul de convergență, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii prezentului act normativ

2.1. Sursa actului normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor

2.2. Descrierea situației actuale

Având în vedere obligația Guvernului de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele și obligațiile bugetare, de a asigura sustenabilitatea poziției fiscale pe termen mediu și lung, în scopul menținerii stabilității macroeconomice, a fost adoptate măsuri fiscale bugetare care să conducă la limitarea și diminuarea cheltuielilor bugetare pe perioada rămasă până la sfârșitul acestui an. În acest sens a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului pentru aprobarea unor măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare pe anul 2023 în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar asumată prin Programul de convergență, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative nr.90/2023.

La art. II alin. (3) instituțiile publice au fost exceptate de la interdicția de a încheia angajamente legale pentru investiții și de a efectua plăți la nivelul mediei plăților efectuate în perioada ianuarie-septembrie 2023, pentru cheltuielile aferente implementării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile și din Planul național de redresare și reziliență. Aceste prevederi nu exceptează însă cheltuielile pe care beneficiarii trebuie să le efectueze în faza anterioară depunerii cererilor de finanțare, și care sunt cerute în ghiduri aferente apelurilor de proiecte, fapt ce îngreunează posibilitatea obținerii finanțării pentru proiecte din fonduri externe nerambursabile și respectiv din fonduri europene aferente Planului național de redresare și reziliență.

Potrivit prevederilor alin.(1) al art.II, ordonatorii de credite ai autorităților și instituțiilor publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare nu încheie angajamente legale pentru categoriile de investiții prevăzute la art. 46 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția procedurilor de achiziție publică care se află în etapa de comunicare a rezultatului procedurii de achiziție publică.

Art.VII alin. (1) prevede că prin derogare de la prevederile art. 14 alin. (2), ale art. 19 alin. (2) și ale art. 22 alin. (12) din Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368/2022 sumele prevăzute în bugetele ordonatorilor principali de credite la titlul 56 "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare", la titlul 58 "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 - 2020", la titlul 60 "Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR", precum și la titlul 61 "Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR", pot fi cedate la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, cu respectarea prevederilor art. 54 alin. (1) din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

2.3. Schimbări preconizate

Prin propunerea de modificare a alin.(3) al Art.II se crează condițiile pentru efectuarea acelor cheltuieli care fac posibilă accesarea fondurilor externe nerambursabile și respectiv a fondurilor europene aferente Planului național de redresare și reziliență.

De asemenea, prin introducerea noului alin.(7) la art.II, prin excepție de la prevederile alin.(1) al art.II, se dă posibilitatea, ca în situații a căror urgență este asumată de ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale, aceștia să poată încheia angajamente legale, în vederea contractării unor lucrări urgente ce nu pot fi amânate până la data de 1 ianuarie 2024.

Întrucât prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2023 reglementările art. VII alin. (1) poate crea efecte greu de anticipat în viitor prin cedarea sumelor aferente titlurilor 60 și 61 la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, ca urmare a afectării plafonului cheltuielilor totale, a țintei de deficit bugetar precum și a altor indicatori bugetari aprobați prin Legea pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2023, nr. 360/2022 care au reguli bine determinate în Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare a fost necesară introducerea unei reglementări prin modificarea art.VII alin (1) în sensul introducerii unei derogări de la art 22 alin (11) din Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368/2022 precum și înserarea a două alineate noi după alin. (6) al art. VII prin care se instituie derogari de la prevederile art. 12 alin. (1) lit. a), b) și c) și de la prevederile art. 26 alin. (4) și (5) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la prevederile art. 2, art. 3 alin. (5)-(7), anexei nr.1 și anexei nr.2 din Legea nr. 360/2022 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2023, și respectiv autorizarea Ministerului Finanțelor să modifice volumul și structura veniturilor bugetului de stat cu sumele aferente articolelor/alineatelor bugetare "Finanțarea externă nerambursabilă" și "Fonduri europene nerambursabile" cedate sau virate la fondul de rezervă.

Prin derogările respective, cu sumele cedate potrivit alin.(1) se pot depăși, după caz, plafonul soldului bugetului general consolidat și cel al cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat, exprimate ca procent în produsul intern brut, plafoanele nominale ale cheltuielilor totale și ale cheltuielilor de personal, plafoanele nominale ale soldului bugetului general consolidat și ale principalelor bugete componente, precum și plafonul soldului primar al bugetului general consolidat, aprobate potrivit legii.

2.4. Alte informații:

Neadoptarea acestor măsuri, în regim de urgență a prezentei ordonanțe de urgență, poate avea consecințe negative în sensul că bugetul anual să nu respecte regulile stabilite în Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și plafoanele stabilite prin Legea nr.360/2022 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2023, nerespectarea efectuării la termen a unor cheltuieli prevăzute de legislația în vigoare, care nu pot fi amânate, precum și neachitarea unor obligații de către ordonatorii de credite, aspect ce poate conduce la executarea silită a conturilor acestora.

Pentru o reglementare mai clară și mai riguroasă a măsurilor conținute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.90/2023 și a fluxurilor de finanțare determinate de acest act normativ, în lipsa căreia implementarea acestor măsuri ar putea fi restricționată și ar putea crea efecte greu de anticipat în viitor, au fost instituite o serie de derogări de la Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr.368/2022 și Legea nr.360/2022 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2023, derogări conținute în cuprinsul articolelor prevăzute de proiectul de act normativ.

Normele derogatorii au fost necesare pentru a permite aplicarea prevederilor actului normativ în vederea asigurării efectuării finanțării la termen a unor cheltuieli prevăzute de legislația în vigoare, care nu pot fi amânate, situație cu caracter obiectiv, fiind nevoie de rezolvarea cu celeritate a acestei problematice.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

- 3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ
- 3.2. Impactul social
Nu este cazul.
- 3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului
Nu este cazul.
- 3.4. Impactul macroeconomic
Nu este cazul.
- 3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici
Nu este cazul.
- 3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
Nu este cazul.
- 3.5. Impactul asupra mediului de afaceri
Nu este cazul.
- 3.6. Impactul asupra mediului înconjurător
Nu este cazul.
- 3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării
Nu este cazul.
- 3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile
Nu este cazul.
- 3.9. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mil. lei (RON) -						
Indicatori	Anul 2023	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:						
4.3. Impact financiar, plus/minus:						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;
2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul prezentului act normativ va fi avizat de Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

A fost solicitat avizul de oportunitate cu adresa nr.467.997/2023

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice, potrivit dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea actului normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.90/2023 pentru aprobarea unor măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare pe anul 2023 în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar asumată prin Programul de convergență, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Ministrul finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZAT

Viceprim-ministru

Marian NEACȘU

Ministrul justiției

Alina-Ștefania GORGHIU